

# MEMO

Aan:  
Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude  
T.a.v.:  
het college  
Kopie aan:  
de griffier  
Datum:  
08:30  
Van:  
Harry ter Braak en Noortje Gerritsen  
Betreft:  
Toetsingskader zelfstandigheid  
Pagina's:  
2

Zelfstandig verder of niet?

Basis voor het toetsingskader is de vraag: *'Redden wij het als zelfstandige gemeente of niet?'* Om deze vraag zo afgewogen mogelijk te kunnen beantwoorden hebben wij een toetsingskader opgesteld. Daarbij hebben wij gekeken naar de beleidskaders die het rijk en de provincie Noord-Holland hiervoor hebben vastgesteld, naar documenten van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude zelf en naar onze eigen ervaring.

Het rijk stelt feitelijk geen voorwaarden aan gemeenten om zelfstandig te kunnen blijven bestaan. De algemene verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het lokaal bestuur ligt bij de provincies. Wel hanteert het rijk criteria waaraan herindelingsvoorstellen worden getoetst. De bestuurskracht wordt daarbij als belangrijkste element beschouwd.

De provincie Noord-Holland stelt ook de bestuurskracht op regionaal niveau centraal. Een gemeente is volgens de provincie Noord-Holland bestuurskrachtig als zij:

haar wettelijke taken adequaat uitvoert;

naar behoren bijdraagt aan regionale opgaven;

lokale wensen weet te vertalen in eigen ambities en deze realiseert;

in kan spelen op wensen en ambities van andere overheden; en

de uitvoering van al haar taken effectief en efficiënt organiseert en hierop ook regie houdt.

Deze provinciale definitie van bestuurskracht hebben wij gebruikt als raamwerk voort het toetsingskader. Vervolgens hebben wij gekeken in beschikbare documenten zoals de programmabegroting 2014, raads- en collegestukken, de structuurvisie 2035, de SWOT-analyse en regionale visiedocumenten bekeken welke opgaven er liggen en hoe het bestuur van Haarlemmerliede en Spaarnwoude hier tegenaan kijkt. Ook onze eigen expertise met het adviseren van gemeenten over hun ambtelijke en bestuurlijke toekomst hebben wij hierin ingebracht.

Dit heeft het volgende toetsingskader opgeleverd om de vraag te beantwoorden of Haarlemmerliede en Spaarnwoude het als zelfstandige gemeente redt of niet.

## Toetsingskader zelfstandigheid

- A. Is de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude voldoende bestuurskrachtig?

Is de gemeente in staat om haar wettelijke taken adequaat uit te voeren?

Draagt de gemeente naar behoren bij aan regionale opgaven?

Het gaat dan onder meer om opgaven zoals:

1. verbeteren van het woon-, leef- en werkklimaat (MRA)
2. versterken van de internationale concurrentiekracht (MRA)
3. verbeteren van de bereikbaarheid (Visie Noordzeekanaalgebied 2040)

- a. Weet de gemeente lokale wensen te vertalen in eigen ambities?

Het gaat dan onder meer om:

4. Behoud van de Groene buffer
5. Leefbaarheid
6. Kernen met eigen karakter
7. Ruimtelijke ontwikkelingen zoals
  - Ontwikkeling Sugar City
  - Visievorming dorpskern Halfweg
  - Ontwikkeling SpaarneBuiten

- a. Is de gemeente ook in staat deze ambities te realiseren?

Is de gemeente in staat om in te spelen op wensen en ambities van andere overheden?

- a. Organiseert de gemeente de uitvoering van al haar taken effectief en efficiënt?
- b. In hoeverre kan de bestaande kwetsbaarheid van de organisatie worden opgelost door uitvoerende taken elders onder te brengen?
- c. Is een gemeente in de regio bereid en in staat om de uitvoering van taken van Haarlemmerliede en Spaarnwoude over te nemen?
- d. Is de gemeente in staat om regie te voeren op de uitvoering van al haar taken?

B. Is de gemeente financieel voldoende draagkrachtig?

1. Is de financiële positie in de komende jaren voldoende om de bestaande ambities waar te maken?

Is de gemeente in staat om financiële risico's die (ontwikkel)opgaven met zich meebrengen te dragen?